

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Lepsza Przyszłość Ziemi Ryckiej”

z/s w Rykach

www.lokalnagrupadzialania.pl

lgdryki@gmail.com

Tel/fax 81 865 20 95

**LEPSZA PRZYSZŁOŚĆ
ZIEMI RYCKIEJ**

www.lokalnagrupadzialania.pl

„Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa Inwestująca w Obszary Wiejskie”,
Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Ulotka opracowana przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Lepsza Przyszłość Ziemi Ryckiej”,
współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania 19.4 „Wsparcie na rzecz kosztów
bieżących i aktywizacji” PROW 2014-2020.

Obszar Lokalnej Grupy Działania jest o bogatym potencjale przyrodniczym i kulturowym. Bardzo ważnym walorem obszaru objętego LSR jest czyste środowisko. Obszar działania LGD swoją ofertę turystyczną kieruje dla miłośników przyrody, historii, wędkarstwa, kajakarstwa, osób aktywnie spędzających wolny czas. Na obszarze tym zostały wyznaczone, oznakowane szlaki kajakowe, a także oznakowane i zbudowane ścieżki rowerowe. Intensywnie powstają kwatery agroturystyczne. Powiat Rycki charakteryzuje się dużą zasobnością wody, mniejsze i większe zbiorniki wodne, starorzecza, stawy. Stawy w okolicach Ryk powstały 500 lat temu. W 1836 roku dobra rządowe Ryk sprzedano hrabiemu Janowi Jezierskiemu, który w latach 1836-43 założył 31 stawów hodowlanych, uruchomił 4 młyny i tartak. Gospodarstwo rybackie było jednym z najlepiej prowadzonych w Królestwie Polskim, a Ryki nazywano „stolicą karpia”.

Przystępując do określania celów, przedsięwzięć i wyznaczania wskaźników w pierwszej kolejności zebrano materiały i dostępne informacje o problemach mieszkańców. Następnie przeprowadzono analizę zebranego materiału podczas konsultacji i badań, uwzględniono informacje zawarte w diagnozie obszaru i analizie SWOT. Wnioski z przeprowadzonej analizy SWOT posłużyły do zidentyfikowania problemów i wyzwań, które pozwoliły na pogrupowanie ich tematycznie i opracowanie na tej podstawie celów szczegółowych. Określono dwie grupy problemów.

Cel ogólny 1:

Rozwój gospodarczy obszaru z wykorzystaniem lokalnego potencjału

Cel szczegółowy 1:

Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w kierunku wzrostu zatrudnienia

Cel szczegółowy 2:

Tworzenie sprzyjających warunków rozwoju

Przedsięwzięcie	Limit środków	Przedsięwzięcie	Limit środków
1.1. Rozwój istniejących firm w tym wdrażających nowe technologie i innowacje oraz uwzględniających ochronę środowisk i zmiany klimatu	2.100.000	2.1. Inkubator wsparcia lokalnych przedsiębiorców	30.000
1.2. Założona i zarejestrowana nowa firma	1.100.000		

Cel ogólny 2:

Poprawa poziomu i jakości życia mieszkańców

Cel szczegółowy 3:

Wzmocnienie kapitału społecznego poprzez integrację i aktywizację społeczności lokalnej

Cel szczegółowy 4:

Zachowanie dziedzictwa lokalnego i promocja obszaru w oparciu o uwarunkowania przyrodnicze, historyczne i dziedzictwo kulturowe

Przedsięwzięcie	Limit środków	Przedsięwzięcie	Limit środków
3.1. Budowa, modernizacja obiektów z przeznaczeniem na cele rekreacyjne i kulturalne	2.100.000	4.1. Imprezy, wystawy, spotkania integracyjne, w tym dotyczące ochrony środowiska i zmian klimatu	60.000
3.2. Budowa, modernizacja obiektów na cele turystyczne	770.000	4.2. Imprezy, wystawy, spotkania związane z turystyką i promocją turystyczną obszaru	60.000
3.3. Wydarzenia promujące walory obszaru, w tym angażujące grupy defaworyzowane	75.000	4.3. Wydawnictwa promujące walory przyrodnicze i turystyczne obszaru	80.000
3.4. Wsparcie kapitału społecznego	25.000	4.4. Promocja dziedzictwa przyrodniczego obszaru	106.000
		4.5. Zachowanie dziedzictwa lokalnego obszaru - promocja produktów lokalnych Lubelszczyzny	20.000

Przeprowadzone nabory wniosków:

L.P.	Przedsięwzięcie	Limit środków w ramach naboru	Liczba złożonych wniosków	Liczba wybranych wniosków	Udzielona przez LGD kwota wsparcia
1.	P.1.1.	1.400.000,00	10	6	1.181.115,00
2.	P.1.2.	800.000,00	7	6	600.000,00
3.	P.3.1.	2.100.000,00	9	9	1.666.200,00
4.	P.3.2.	770.000,00	4	4	625.891,00
5.	P.4.1.	60.000,00	4	4	21.920,00
6.	P.4.2.	60.000,00	3	2	0
7.	P.4.3.	80.000,00	4	3	46.807,00
Razem:		5.270.000,00	41	34	4.141.933,00

Warto zobaczyć:

Gmina Ryki:

1. Pałac w Rykach z XVIIIw. rezydencja ojca króla Stanisława Poniatowskiego, obecnie dom kultury
2. Miejsce pochówku Starosty Ryckiego Stanisława Poniatowskiego – ojca króla.
3. Kościół p.w. Najświętszego Zbawiciela w Rykach, w którym można zobaczyć m.in. obraz pędzla Leona Wyczółkowskiego
4. Cmentarz żydowski
5. Cmentarz parafialny, tzw. „Stary” Pochowani są tu powstańcy styczniowi, najbliżsi z rodziny malarza Leona Wyczółkowskiego, Witold Kossak – brat pisarki Zofii Kossak-Szczuckiej, Władysław Skalski – przemysłowiec, który jako pierwszy zastosował w Rykach elektryczność.
6. Bobrowniki - Kościół parafialny p.w. Nawiedzenia NMP z 4. ćw. XVw., pierwotnie gotycki, przebudowany po 1637r., późnorennesansowy, murowany, tynkowany, jednonawowy, zawierający wiele zabytków sztuki sakralnej z XVII, XVIII i XIXw.
7. Zabytkowy dworzec w Leopoldowie. Nazwa miejscowości prawdopodobnie pochodzi od imienia Leopolda Kronenberga polskiego bankiera, finansisty, żydowskiego pochodzenia.
8. Pomnik ppor. rezerwy Mariana Bernaciaka „Orlika”, ur. w Zalesiu nieopodal Ryk

Miasto Dęblin:

1. Twierdza Dęblin ze znajdującym się na jej terenie muzeum wybudowana u ujścia rzeki Wieprz do Wisły w latach 1838 – 1878 według projektu rosyjskiego generała Iwana Dehna
2. Forty towarzyszące twierdzy, reduty i pozostałe zabudowania.
3. Pałac Mniszchów/Jabłonowskich, przebudowany w stylu klasycystycznym na wzór warszawskich Łazienek. XVIII wieczny pałac był pierwszą siedzibą szkoły lotniczej w Dęblinie
4. Zabudowania dworcowe Kolei Nadwiślańskiej z przełomu XIX i XXw. Dworzec kolejowy został zbudowany ze względów strategicznych między Królestwem Polskim i centralnymi ośrodkami w Rosji
5. Kościół parafialny pw. Chrystusa Miłosiernego – dawną cerkiew unicką z II p. XVIIIw.
6. Międzynarodowy Cmentarz Wojenny na Balonnej z lat 1915-1939
7. Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie bogate w historię i tradycje lotnictwa.
7. Międzynarodowy cmentarz wojenny przy ul. Balonnej

Gmina Stężyca:

1. Kościół parafialny p.w. św. Marcina Biskupa – najstarszy zabytek ziemi stężyckiej. Zbudowany został w roku 1434 w stylu gotyckim z inicjatywy ks. Jan Wyszka.
2. Kościół filialny pofranciszkański p.w. Przemienienia Pańskiego. W kościele znajdują się relikwie św. Antoniego, stare obrazy i rzeźby uratowane z poprzedniej spalonej świątyni. Obok kościoła znajduje się zabytkowa rzeźba Matki Boskiej z 1863r.
3. Obiekt rekreacyjno-wypoczynkowy „Wyspa Wisła” zlokalizowana nad starorzeczem Wisły w Stężycy. Nieopodal wybudowana ścieżka rowerowa koroną wału rzeki Wisła.
4. Zespół kościelny w Brzezinach, 2 poł. XXw.
5. Zespół kościelny w Pawłowicach, 1 poł. XIXw.
6. Cmentarz parafialny w Piotrowicach, 1 poł. XIXw.

Gmina Kłoczew:

1. Zespół kościelny z przełomu XVI i XVIIw. w Kłoczewie.
2. Zabytkowy dworek z XIX wieku w Jagodnem.
3. Ośrodek rekreacyjno-wypoczynkowy w Hucie Zadybskiej, liczne zbiorniki wodne zapraszają miłośników wędkarstwa.

Gmina Nowodwór:

1. Zabytkowy młyn wodny z ok. 1930r. Grabowcach Dolnych.
2. Leśniczówka z ok. 1920 roku.
3. Pozostałości zespołu dworsko parkowego z XIXw.
4. Obora w zespole dworsko parkowym z ok. 1990r.
5. Układ urbanistyczny dawnego miasta z XVIw.
6. Drzewostan w zespole kościelnym pw. Św. Wojciecha – XXw.

Gmina Ułęż:

1. Zespół pałacowo – parkowy w Ułężu. W jego skład wchodzi: pałac (I poł. XIXw.), park z zabytkowym drzewostanem, kapliczka Matki Boskiej, siedziba Urzędu Gminy Ułęż.
2. Zespół Szkół im. Kajetana hr. Kickiego w Sobieszynie Brzozowej Powstała jako Szkoła Rolnicza Niższa Pierwszego Rzędu. Była to jedna z pierwszych placówek oświatowych kształcąca w zakresie wiedzy rolniczej w Polsce. Została zbudowana dzięki fundacji znanego filantropa Kajetana hr. Kickiego.
3. Zespół kościelny w Sobieszynie neogotycka świątynia zbudowana w latach 1893 – 1896 wg projektu architekta warszawskiego Pawła Woycickiego.
4. Zespół kościelny w Zabiance najstarszy drewniany zabytek sakralny powiatu ryckiego, został wybudowany w 1745r. Fundatorem obecnego kościoła był starosta stężycki Feliks Bentkowski. Został on pochowany wraz z rodziną w kościelnych kryptach, które po renowacji są dostępne dla zwiedzających.

Przez obszar LGD przebiegają:

1. Szlaki wodne:

- szlak kajakowy Pradolina Wieprza - utworzony w ramach projektu współpracy o akronimie USK-PW, nagrodzony wyróżnieniem w konkursie na Najlepszy Produkt turystyczny Województwa Lubelskiego 2014
- szlak kajakowy Wisłą z Kazimierza Dolnego do Dębli. Długość spływu około 32 km.

2. Szlaki piesze:

- szlak czerwony - prowadzi w kierunku północnym z Dębli do Wilgi
- szlak niebieski "Nadwiślański" - biegnie w kierunku południowym z Dębli do Annopola
- szlak zielony "Generała Franciszka Kleeberga" - prowadzi na wschód od Dębli do Kocka.
- szlak żółty spacerowy - prowadzi wokół Dębli,

3. Ścieżki rowerowe:

- Pętla „Czerwona” – Ryki – Sędowice- Sarny
- Pętla „Zielona” – Ryki – Leopoldów – Ryki
- Stężyca – ścieżka rowerowa koroną wału przeciwpowodziowego: Stężyca – Młynki – Dęblin
- Stężyca – ścieżka rowerowa biegnąca: Stężyca – Jezioro Palenickie – Brzeźce – Prażmów
- Bursztynowy Szlak Greenways – przyroda, tradycja i ludzie – międzynarodowa trasa rowerowa (polsko-słowacko-węgierska). Przebieg oznakowany trasy w woj. lubelskim od miejscowości Brzeźce (gmina Stężyca) do Dębli.
- Szlak Ziemi Łukowskiej – trasa rowerowa przebiegająca przez miejscowości w gminach Kłoczew i Nowodwór

Więcej informacji można znaleźć na stronie: www.lokalnagrupadzialania.pl